

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„ A természettudós számára , aki az ész hatalmába vetett hitben él, a történet rémálomként ér véget. Legyúrte a nemtudás hegyeit, sikerült felkapaszkodnia a legmagasabb csúcsra, és amikor feltornázta magát, az utolsó sziklán, ott csapatnyi teológus köszönti őt, akik már évszázadok óta ott csücsülnek.” (Tudományos Haladás Amerikai Társasága)

A biztonság, a természeti és különösen az utóbbi időben a civilizációs katasztrófák elleni védelem ma az egyik legaktuálisabb téma az emberek életében, az egyik legfontosabb nemzeti feladat. Ezek a kérdések alapvetően befolyásolják és meghatározzák az állampolgárok életét, az ország fejlődését, nemzetközi együttműködését.

A természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelem, amely tágabb értelemben jellemezhető a környezetbiztonság fogalmával, olyan fontos és alapvető emberi és nemzeti érték, amely egyben nemzetközi értékeket és érdekeket is megjelenít. Magyarország a társadalmi és gazdasági fejlődésének biztonsági szempontból olyan szakaszához érkezett, amikor bebizonyosodott, hogy az ország fejlődésének gátjává válhatnak a megoldatlan katasztrófavédelmi, környezetbiztonsági kérdések, veszélyeztetetik az alapvető stratégiai célok megvalósítását, ronthatják az ország pozitív megítélését.

Világossá vált, hogy a biztonság nem egyszerűen műszaki vagy jogi kérdés, hanem komplex társadalmi problémakör, nem lokális vagy egy-egy szakmát érintő, hanem globális ügy és számolni kell elhúzódó hosszú távú kihívásokkal.

Mindezeket igazolták az elmúlt évek hazai és nemzetközi eseményei. Elég csak a 2001. szeptember 11-ei, a madridi és a londoni eseményekre gondolni, vagy az elmúlt évek hazai árvizeire, veszélyt okozó időjárási szélsőségekre emlékeztetni.

A társadalomban – helytől és időtől függően – kisebb-nagyobb számban mindig élnek olyan emberek, akik a körülmények okán vagy saját tulajdonságaik miatt nem képesek megfelelni a társadalmi elvárásoknak. A biztonság hiányában és a kockázat fogságában élnek és szenvednek. Ezért segítségre szorulnak. Korunkban a civilizációs és természeti katasztrófák kockázata egyre növekszik. Ennek egyik következménye, hogy mind térben, mind időben, mind kvalitásában súlyosbodnak az egyes embereket sújtó szociális problémák. A társadalom világi intézményei az egészségügytől az igazságszolgáltatásig a maguk általános és univerzalitásra törekvő módszereivel és eszközeivel nem alkalmasak arra, hogy kielégítő módon megoldást nyújtsanak az egyes, egyéni rászorulóknak problémáira.

A világi társadalom hivatalos intézményei számára elvileg a statisztikai szemlélet jelenti az egyetlen lehetőséget a problémák kezelésére, azaz megelőzésére illetve adott esetben elhárítására. Ez azonban nem alkalmas a nemkívánatos egyéni életminőség kockázatainak és mellékhatásainak sem felmérésére, sem javítására.

A társadalomban végbemenő egyedi események kockázatainak kezelésére sajátos megközelítésmódra van szükség, amelynek professzionális és diszciplináris gyakorlása korunkban az oktatásban is szükségletként jelenik meg. Erre lényegénél fogva a Wesley János Lelkészképző Főiskola szellemiségéből fakadó komplex megközelítés a legalkalmasabb, hiszen az egyes ember szociális problémái inherens módon morális természetűek: a jó és a rossz, a helyes és helytelen, a kívánatos és nemkívánatos kérdéseit érintik. A társadalmi körülmények és a rendelkezésre álló eszközök azonban nem teszik lehetővé és nem elegendőek arra, hogy a karitatív tevékenység kellő gyakorlati hatékonysággal legyen folytatható. Ehhez racionális, tudományos megközelítésre van szükség, amely az igaz és hamis, a bizonyítható és cáfolható, a lehetséges és a lehetetlen kérdései körül összpontosul. A társadalom hagyományos racionális intézményei különösképpen alkalmatlanok arra, hogy a különböző változásokkal összefüggő környezetbiztonsági következmények egyedi emberi sorsokat érintő kihívásaira adekvát választ adjanak. Szükség van a természettudományosan szakmailag megalapozott karitatív tevékenység

felekezeti határokon túlmenő formáira. Ezt célozza a környezetbiztonsági szakembereket képző szak.

Professzió

A környezetbiztonsági tevékenységet – mint minden munkát – elhivatottsággal kell végezni. Ez azt jelenti, hogy nem érdekek, hanem értékek mentén kell megszervezni a tevékenységeket. Értékrendhez elkötelezettnek kell lenni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a társadalmi érdekviszonyokról nem kell tudomást venni. Éppen ellenkezőleg. Csakhogy az elfogadott értékrend szerinti értékszemléletet az érdekszemlélet elé kell helyezni. Azt, hogy mi a (morális értelemben) helyes (kívánatos, jó) illetve helytelen (nemkívánatos, rossz), előnyben kell részesíteni annak vizsgálatával szemben, hogy mi az, ami (logikai értelemben) igaz, és mi a hamis. Ugyanakkor egyidejűleg kell alkalmazni az emberi életet szabályozó, könyörületességet ismerő erkölcsi törvényeket és a felettünk álló csillagos eget szabályozó könyörtelen racionalitás törvényeit. E két követelmény konfliktusban van egymással. A konfliktus feloldása tudományos megalapozottságot kíván, és állandóan megújuló problémahelyzeteket teremt. Ennek kezelésére nem elegendőek a kész sémák, a mesterség tanult receptjei. Kutatói szemléletre is szükség van. A Környezettan Szakon végzett hallgató büszkén birtokolhatja a környezetkutató oklevelet. Hivatása a földi élet jövőjéről szól.

Diszciplína

A környezetbiztonsági munkát egzakt, természettudományosan megalapozott szakmai szabályok követésével, alkalmazásával és kritikai értékelésével kell végezni. Ismerni kell a kockázat és biztonság törvényeit, szabályait, rendszereit. Egyaránt ismerni kell a környezeti hatásokból eredő kockázatot, és a biztonságot érintő intézkedések kívánatos és nemkívánatos következményeinek megítélésére tudományosan kidolgozott objektív szakmai eljárásokat, technikákat. Ismerni kell a szakma paradigmáját, azaz szemléleti modelljét, rendszerét.

A környezetkutató mindenütt munkát talál, ahol biztonsági jelentést és/vagy biztonsági elemzést, illetve valamilyen hatástanulmányt kell készíteni. Ezekre sok esetben jogszabályi előírások vonatkoznak, amelyek értelmezése és alkalmazása eredetiséget, önálló gondolkodást tételez fel, igényel. Ilyen munkahelyek kínálóknak a polgármesteri hivataloktól a minisztériumokig, az oktatási intézményektől a kutatóintézetekig. Ezen túlmenően ma már egyre több cég – akár kényszerűségből, akár jól felfogott üzleti érdekből – valamilyen formában szembekerül a környezeti, környezetbiztonsági kérdésekkel. Ez a szakterület az ország, de tágabb értelemben a világ bármely kormánya számára tovább nem halasztható feladatokat jelent. Minthogy a téma rendkívül új, a szakemberektől a kutatói hozzáállás sem nélkülözhető.

Célkitűzés

Főiskolánk a Környezettan Szak Környezetbiztonsági és Környezetbiztonsági Menedzser Szakirány létrehozásával olyan szakembereket kíván képezni, akik korszerű felkészültséggel rendelkeznek, a természettudományos és társadalomtudományos eredményeket gyakorlati tevékenységük során integrálni képesek. Ezzel hozzájárulnak a környezetvédelemmel, racionális környezetgazdálkodással, a fenntartható fejlődéssel, fenntartható biztonsággal, környezeti konfliktuskezeléssel összefüggő, azaz környezetbiztonsággal kapcsolatos gyakorlati, tervezési, elemző, problémafeltáró, döntéshozó, ellenőrzési, kutatási és oktatási feladatok hatékony megoldásához, a legkülönbözőbb területeken jelentkező környezeti problémák korszerű és megalapozott kezeléséhez.

A környezetbiztonsági képzés célja a társadalom valós igényei alapján az egységes, korszerű környezeti szemléleten és magas szintű társadalmi ismereteken és gyakorlaton alapuló, az egyes szakterületek speciális feladataira rávilágító és felkészítő, kreatív tervezési és operatív munkavégzésre felkészítő képzés. A végzett szakemberek közvetett és közvetlen módon részt vesznek a társadalmi problémák feltárásában és kezelésében, ezek környezetbiztonsági feladatokkal való összehangolásában, vagyis szakszerűen járulnak hozzá a lakosság szociális és környezeti

állapotának javításához. Továbbá a környezeti értékek hatékonyabb megőrzéséhez, védelméhez, fejlesztéséhez, az emberi és a környezeti rehabilitációhoz. Ezen túlmenően, a fenntartható biztonság eszmerendszerén alapuló, szociális elemeket is ötvöző racionális környezetgazdálkodás megvalósulásához.

Nemzetközi, elsősorban a szociális és a környezeti gondoskodásra nevelő és felkészítő, felsőfokú intézményeknél az utóbbi időben megfigyelhető tendencia a környezetbiztonsági és a szociális, szociális munkás képzési irányok közeledése, integrációja. Mindezen tendenciák egyre markánsabban megfogalmazódnak főiskolánk amerikai partnerszervezeteinél, de számos európai felsőfokú oktatási intézmény esetén is megfigyelhető ez a folyamat. Tekintettel arra, hogy főiskolánk hitet tett a szociális és a környezeti gondoskodás, valamint az arra való képzés mellett, továbbá arra, hogy mindazon szociális és környezeti problémák jelen vannak hazánkban is, indokolt ilyen jellegű komplex képzettséget adó szak működtetése.

„ *A tudomány hit nélkül sánta, a hit tudomány nélkül vak*”
(Einstein)